

FINNISH A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1 FINNOIS A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1 FINLANDÉS A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Thursday 17 May 2001 (afternoon) Jeudi 17 mai 2001 (après-midi) Jueves 17 de mayo de 2001 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utilisez si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

221-711 3 pages/páginas

Kirjoita kommentti **joko** tekstistä 1(a) **tai** tekstistä 1(b).

1. (a)

Koukkuniskainen vanhus istuu oksalla kuolemanlinnun hahmossa.
Posket kuopalla se raakkuu rujoa naurua ja pahoja ääniä;
painavat siivet leyhyvät hetken

painavat siivet leyhyvät hetken pääni yllä, kunnes ääni kohoaa taivaalle, vaikeasti.

> ja hävityksen kuvat miehittävät minut: me marssimme puistossa

- suupielet kivettyneinä, leikki on loppu ja saappaankorko soi laulua, joka ujeltaa pelokkaan intiaanin aivoihin; leikki on loppu ja taivas palaa
- 15 kuumana kuin paholaisen hengitys rikollisen kasvoilla.
 Imen ohutta ilmaa, maailma on valkokankaalla ja yleisö vaeltaa huumaantuneena
- 20 hämärään käytävään näytöksen jälkeen astun ulos raittiiseen ilmaan ja rottakasvoisten ihmisten vilinään.
- Kuljen kioskin kautta; ostan

 25 tupakkaa ja lukemista,
 elän aikani kuluksi,
 tapan päivän toisensa jälkeen
 tylsällä veitsellä
 ja kuljen loputonta katua.

Jyrki Kiiskinen, Runoilija vaaran rinteellä, 1989

- Mistä runo kertoo?
- Luonnehdi runon rakennetta ja tyyliä.
- Mitä runoilija haluaa runollaan sanoa?
- Millaisia ajatuksia runo sinussa herättää?

1. (b)

5

10

15

20

25

Nykysuomalaisen leimallisen peruslaadun esiinkaivaminen ja puhdistaminen päivän monikansallisesta tomusta kuuluu jo uudelle, viisi-kuusikymmenlukujen taitteessa syntyneelle kirjoittajapolvelle. Arvella ja väittää on lupa jokaisella, mutta pätevän todistajalausunnon voi antaa vain nykyisyyden sisäisesti kokenut kattavan ja mittavan kaunokirjallisen teoksen muodossa.

Oma käsitykseni on, ettei suomalainen kansallisluonne, jonka olemassaoloon kaiken edelläkirjoitetun mukaisesti uskon, ole paljonkaan muuttunut. Aikuisen väestön hillitön ja hämmentävä materianpalvonta on kuuraisten nurkkien ja kovan varrasleivän kohta loppuunkaluttua perua. Kaikista kiinnikkeistään irtautunut suomalainen unelma päästä lasiseinäiseen taloon syömään ympärivuotisesti mansikoita ja uusiaperunoita ehti halvan öljyn turvin jo lähes kyllästyttävyyteen asti toteutua, ja aika halukkaasti siirryttiin energiakriisin kovan käskyn käytyä taas säästölinjalle. Aikuiset miehet esittelivät ylpeinä sahauspukkejaan ja klaputukkejaan, ja erilaisten kotimaista energiaa ja lihastyötä hyödyntävien lämmitysratkaisujen vertailu kilpaili puheenaiheena jo auton kanssa. Pieniä kotipuutarhoja viljellään ja maata parannetaan totisella innolla ja kullan arvoon kohotetulla karjanlannalla. Nuoret miehet ovat löytäneet ruumiinsa. Kun massankuorintaa ja lastausta ei ole tarjolla, he harrastavat penkkipunnerrusta. Vanhoja arvoja ja elämyksiä lähestytään myönteisellä uteliaisuudella kuin lapsuuden kotia, josta on jo irtaannuttu ja sen kaikki epämieluisuudet unohdettu, ja näin suhde perinteeseen muodostuu kokonaan toisenlaiseksi ja paljon helpommaksi kuin siinä asuneelle. Nuorten miesten huuli lentää vierasperäisillä sanoilla höystettynä, mutta kansallisia peruskaavoja eivät tuontielefantit ole kyenneet pysyvästi turmelemaan. Tyylistä pidetään tiukasti kiinni. Se on aluksi kokonaisena omaksuttua (kuten se on ollut aina), mutta hiljalleen, valintojen ja omiin mieltymyksiin tutustelun kautta siihen tulee persoonallisia ominaispiirteitä.

(katkelma)

Juhani Syrjä, *Hurahtamattomat* (Aurinkovuoren pirut, Esseitä), 1981

- Mistä katkelma kertoo?
- Millaista kertomatekniikkaa kirjoittaja käyttää?
- Mitä kirjoittaja haluaa sanoa?
- Millaisia ajatuksia katkelma sinussa herättää?